

Záznam
z 11. stretnutia Komisie pre štandardizáciu informačných systémov
verejnej správy
uskutočneného 7. apríla 2011 na MF SR

Zúčastnení:

Peter Bíro (MF SR, podpredseda), Ján Hochmann (MF SR, člen), Daniel Száraz (MPSVR SR, člen), Miroslav Gáborčík (MS SR, člen), Katarína Vidová (MV SR, zástupca), Katarína Fandáková (MZ SR, zástupca), Rastislav Machel (ÚV SR, člen), Igor Hladík (SÚTN, člen), Igor Vida (ŠÚ SR, zástupca), Tibor Baďura (SK8, člen), Gabriel Kukliš (ZMOS, člen), Ján Domankuš (Únia miest Slovenska, člen), Roland Takács (ITAS, člen), Igor Prívvara (SISp, člen), Marek Mahut (SOIT, zástupca), Ján Tovarňák (ÚGKK SR, prizvaný), Vojtech Regec (ÚNSS, prizvaný)

Ospravedlnení:

Arpád Takács (VÚS, člen), Ignác Kukučka (VÚS, zástupca)

Program zasadnutia:

1. Vyhodnotenie úloh z predchádzajúceho stretnutia.
2. Návrh a schválenie spôsobu riešenia štandardov v súvislosti so zverejňovaním zmlúv, objednávok a faktúr na internete predloženými zo strany Ministerstva spravodlivosti SR.
3. Diskusia k princípom používania metaúdajov k ostatným dokumentom verejnej správy.
4. Ostatná diskusia k problematike zverejňovania objednávok, zmlúv a faktúr.
5. Diskusia k Metodickému pokynu k výnosu o IS VS.
6. Ostatné.

Priebeh zasadnutia:

Zasadnutie Komisie pre štandardizáciu informačných systémov verejnej správy (ďalej len „Komisia“) viedol podpredseda Komisie P. Bíro. Záznam na požiadanie podpredsedu Komisie zapisoval M. Mahut (SOIT).

1. Vyhodnotenie úloh z predchádzajúceho stretnutia

Všetky úlohy z predchádzajúceho stretnutia okrem úlohy č. 5 boli splnené.

1. K úlohe č. 1: MF SR zvolalo zasadnutie Komisie v súlade s dohodnutým termínom.
2. K úlohe č. 2: MF SR obdržalo návrhy riešenia štandardu, predloženého zo strany MS SR, od 4 členov Komisie a vypracovalo aj vlastný návrh, pričom všetky návrhy boli zaslané Komisii.

3. K úlohe č. 3: MF SR obdržalo pripomienky od 3 členov Komisie a jedného nezávislého experta (p. Szilva).
4. K úlohe č. 4: MF SR informovalo, že anketa k spracovaniu problémov so zverejňovaním zmlúv, objednávok a faktúr bude prebiehať ešte približne 2 týždne a výsledky budú do tej doby spracovávané ako podklad pre novelu zákona č. 211/2000.
5. K úlohe č. 5: MF SR ku dňu zasadania neobdržalo od MS SR tematické podklady pre spracovanie problematických tém v súvislosti so zverejňovaním zmlúv, objednávok a faktúr na internete. Táto úloha nebola splnená.
6. K úlohe č. 6: MF SR spracovalo podklady a zaslalo ich členom Komisie v súlade s úlohou.
7. K úlohe č. 7: MF SR dostalo od členov PS5 dve pripomienky, ktoré boli zapracované do návrhu prílohy č. 5 Metodického pokynu.
8. K úlohe č. 8: MF SR rozoslalo návrh v súlade s dohodnutým termínom.

V úvodnej časti bola riešená aj zmena predsedu PS6, kde bolo Komisiou rozhodnuté, že aj predsedom akejkoľvek pracovnej skupiny Komisie bude vždy zástupca verejnej správy. Nominácia predsedu je plne v kompetencii MF SR, k vedeniu PS6 sa však iniciatívne prihlásil zástupca Úradu vlády SR p. Rastislav Machel. MF SR túto iniciatívu akceptovalo. Členovia Komisie k tomuto návrhu nemali výhrady. Nový predseda PS6

2. Návrh a schválenie spôsobu riešenia návrhu štandardu v súvislosti so zverejňovaním zmlúv, objednávok a faktúr na internete predloženými zo strany Ministerstva spravodlivosti SR

P. Bíro v krátkosti predstavil možné riešenia. Taktiež podotkol, že MS SR sa prikláňa k nižšie uvedenému druhému riešeniu.

1. Zapracovanie do povinných štandardov Výnosu o štandardoch pre IS VS, kde by bola všeobecná záväznosť jednoznačná, bohužiaľ neflexibilná z dôvodu dlhého trvania legislatívneho procesu. Taktiež je nevýhodou pravdepodobná nutnosť prerábania pri novele zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.
2. Zapracovanie do odporúčaných štandardov Metodického pokynu k Výnosu o štandardoch, ktoré majú však iba odporúčací charakter. Výhodou by bolo ich rýchle vydanie. V prípade zapracovania do odporúčaných štandardov by sa UV SR, MF SR a MS SR museli dohodnúť na spoločnej metodike.
3. Zapracovanie do novely zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, ktorá sa plánuje v každom prípade, avšak keďže novelizácia môže trvať až 6 mesiacov, momentálna snaha je nájsť čo najrýchlejšie riešenie. Riešenie v novele zákona 211/2000 Z. z. taktiež obmedzuje technickú podrobnosť.
4. Vypracovanie osobitnej metodiky.

5. Nezpracovať.

P. Takács upozornil, že návrh štandardu pre Publikovanie štandardov zverejnením navrhnutý ITAS by mal vyriešiť problémy podobného charakteru, s možnosťou garanta určiť svoj úkon za štandard. P. Bíro doplnil, že publikovanie štandardov zverejnením je všeobecnejší problém, keďže vydávanie štandardov je a musí zostať v kompetencii MF SR. Taktiež spomenul, že nie je proti diskusii ohľadne potenciálneho samoschvaľovania štandardov v prípade, že bude jasne stanovený a neobíditeľný schvaľovací proces a nebudú porušené kompetencie MF SR. Uviedol aj, že návrh štandardu ITAS je iba prebratím kritérií MF SR pre prijímanie štandardov a bude k nemu potrebná ešte podrobnejšia diskusia. Bude potrebné štandardizovať najmä spôsob takéhoto vydávania štandardov t.j. miesto vydávania, kritériá schválenia, spôsob podania a schválenia a povinné notifikácie prijímateľom štandardu. Komisia sa zhodla, že táto diskusia bude ďalej pokračovať ako náplň PS9.

P. Bíro podotkol, že riešenie návrhu MS SR by malo byť prijaté čo najrýchlejšie, keďže organizácie verejnej správy sa s týmto problémom stretávajú denne. Novela zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám by mala priniesť zmenu viacerých postupov, avšak jej účinnosť je očakávaná najskôr o niekoľko mesiacov. Po zapracovaní takýchto zmien do zákona č. 211/2000 Z. z. sa môže diskutovať o vypustení aktuálneho riešenia prostredníctvom odsúhlaseného riešenia.

Väčšina zúčastnených členov (12 za metodický pokyn, 4 za osobitné usmernenie, 1 za obe varianty, 3 očakávajú aj konečné riešenie v 211) sa zhodla na zapracovaní do metodického pokynu. Zástupca SOIT podotkol, že by radšej videl osobitné usmernenie, ktorým by sa zabránilo zneužívaniu metodického pokynu k Výnosu ako "poznámkového zošitu" pre predčasné návrhy zákonov.

Všetci traja relevantní gestori (MS SR, MF SR a ÚV SR) sa zhodli na potrebe spoločného postupu a prisľúbili v dohľadnej dobe zvolať spoločné stretnutie k zjednoteniu výkladov príslušného zákona a vypracovať spoločné usmernenie.

3. Diskusia k princípom používania metaúdajov k ostatným dokumentom verejnej správy

Komisia viedla k všeobecnej nahraditeľnosti čitateľnosti dokumentov popisnými metaúdajmi a to najmä z pohľadu požiadaviek prístupnosti. Zástupca MF SR podotkol, že pokiaľ s tým nebude mať problémy najkritickejšia skupina – zrakovo postihnutí, MF SR sa prikláňa k nahraditeľnosti čitateľnosti metaúdajmi nielen pri objednávkach a faktúrach, ale aj pri zmluvách.

MF SR začalo tento postup navrhovať najmä vzhľadom na odstraňovanie vysokej administratívnej záťaže súčasných požiadaviek zákona (postačuje export z príslušných informačných systémov), ale aj napr. z dôvodu zabránenia možným zneužitiam (napr. falšovanie vzorov objednávok, zverejnených na internete). MF SR uviedlo, že metaúdaje budú pri objednávkach a faktúrach plnohodnotnou náhradou čitateľnosti a nebude potrebné dopĺňať ich skenovanú podobu. Členovia Komisie tento návrh podporili.

P. Takács podotkol, že metaúdaje sú určite potrebné, ale skenovanie tak isto, keďže cieľom tohto zákona je podporiť transparentnosť. P. Hladík pripomenul, že naskenovaný dokument si môže občan vyžiadať cez zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. P. Regec skonštatoval na požiadanie o názor od P. Bíra, že kým budú metaúdaje v textovej forme, budú čitateľné pre nevidiacich a ÚNSS neplánuje kľásť

prekážky procesu zavádzania transparentnosti verejnej správy. Zároveň uviedol, že v návrhoch videl niekoľko veľmi zaujímavých myšlienok. Ďalej sa témou metaúdajov dokumentov verejnej správy bude prioritne zaoberať PS9.

P. Bíro ďalej prečítal návrh MS SR a ako prvú otvoril diskusiu ohľadne metaúdajov objednávok. Komisia sa konsenzuálne zhodla na základných položkách metaúdajov, ktorými boli pôvodné číslo objednávky, popis objednávky, identifikácia súvisiacej zmluvy, hodnota objednávky a dátum vyhotovenia objednávky.

Okrem toho boli navrhnuté aj dve nové položky – identifikácia adresáta objednávky a identifikácia vystavovateľa objednávky.

Komisia ďalej podrobne prediskutovala jednotlivé navrhnuté položky, najmä ich účel a obsah:

- **Číslo objednávky** – Komisia odsúhlasila, že číslo objednávky bude uvádzané ako prvá položka. Prebehla krátka diskusia k tomu, čo presne je myslené vedením číselníka Záverom bolo, že sa rozumie vlastný číselník, vedený povinnou osobu (t.j. nie označenie dodávateľa). Záver bude súčasťou metodického vysvetlenia.
 - **Popis objednávky** - P. Bíro otvoril diskusiu ohľadne obsiahlosti opisu druhého atribútu metaúdajov – popisu a upozornil, že rámcový popis z objednávky nemusí byť zmysluplný resp. úplný – stručný zápis v zmysle napr. ekonomickej kategorizácie je často krát značne zavádzajúci. Zúčastnení sa zhodli na tom, že popis by mal byť výstižný a úplný. P. Machel uviedol, že odporúčať by sa mal podľa možnosti nanajvyš jednoriadkový opis, aby sa s daným metaúdajom dalo pracovať. Navrhol aj obmedzujúci počet znakov, s týmto však nesúhlasili iní členovia Komisie.
 - **Identifikácia súvisiacej zmluvy** – tento údaj má slúžiť na „spárovanie“ objednávky so zmluvou. Komisia k tomu metaúdaju nemala pripomienky.
 - **Hodnota objednávky** – ohľadom tejto položky sa strhla dlhšia diskusia. Hlavnou témou tejto diskusie bolo rozhodnutie, či sa daná suma má zverejňovať s DPH alebo bez DPH. Nasledovné hlasovanie (11 za) rozhodlo, že sa bude zverejňovať suma tak, ako je uvedená na objednávke. P. Bíro navrhol odporúčať dobrovoľne dopĺňať aj informáciu (osobitný metaúdaj), ktorá bude popisovať či je údaj uvedený s DPH alebo bez. Komisia voči tomuto nemala výhrady.
- Ďalej sa poukázalo na problém v prípade predplatenia služieb, kde koncová cena nie je jasná. Zástupca ITAS pripomenul, že horná hranica by objednávateľovi mala byť známa. P. Bíro skonštatoval, že by sa nemalo brániť tomu, aby bol údaj vedený aj v jednotkovej sume, tento údaj však bude odporúčaný doplnkový. Prebehla aj diskusia o tom, či je vždy možné stanoviť hornú hranicu.
- **Dátum vyhotovenia objednávky** – Pre túto položku bolo zo strany MF SR odporúčané napĺňať ju v súlade s dátovým prvkom pre dátum. Komisia k tomuto nemala výhrady.
 - **Adresát objednávky** - P. Bíro navrhol, aby sa v šiestom atribúte zadával ako kontakt názov subjektu, adresa sídla a kontaktná osoba. MS SR podotklo, že meno na strane objednávateľa netreba uvádzať v metaúdajoch, nakoľko je známe, kto má

pre daný orgán podpisové právo. Komisia sa nakoniec zhodla, že ako identifikácia bude uvádzaný názov organizácie alebo meno fyzickej osoby, sídlo alebo adresa trvalého bydliska a IČO (ktoré majú všetky právnické osoby). Rodné číslo ako osobný údaj sa vyžadovať nesmie. Ďalej bolo zhodnotené, že všetky tieto parametre musia zohľadňovať ochranu osobných údajov a zverejňovať sa budú môcť iba tie údaje, pri ktorých je to možné.

- **Identifikácia vystavovateľa objednávky** – pri identifikácii vystavovateľa ide o osobu, ktorá faktúru podpísala.

P. Machel sa v ďalšej diskusii vyjadril, že by sa mali vytvoriť rámcové limity, ako napríklad uviesť podstatu objednávky. P. Bíro navrhol zhodnúť sa na odporúčaní výstižného popisu. Do metodického pokynu by boli pre lepšie porozumenie zakomponované aj praktické príklady. P. Baďura pripomenul, že pre niektoré orgány je vytiahnutie tejto informácie z ekonomického systému veľmi jednoduché. Zástupca SOIT podotkol, že z dlhodobého hľadiska by túto problematiku mala riešiť vyhradená pracovná skupina, pravdepodobne zameraná na Open Data. P. Hladík navrhol, aby sme sa zhodli na údajoch zo systému s prípadným prediskutovaním problematiky po nejakej dobe, napr. o 6 mesiacov. P. Bíro uzavrel diskusiu so záverom, aby sa v prípade existencie v požadovanej podobe zverejňovala informácia z ekonomického systému a v ostatných prípadoch sa uvádzal manuálne vytvorený výstižný popis.

Diskusie ďalej pokračovala pre metaúdaje faktúr. Pôvodný návrh MS SR zahŕňal základné položky – číslo faktúry, popis fakturovaného plnenia, hodnotu fakturovaného plnenia, dátum zaplatenia faktúry a spôsob úhrady faktúry.

- **Číslo faktúry** – Komisia prijala rovnaký záver ako pri objednávkach.
- **Popis fakturovaného plnenia** – Komisia prijala rovnaký záver ako pri objednávkach. V tomto prípade sa odporúča použiť priamo znenie, uvedené na faktúre.
- **Hodnota fakturovaného plnenia** – Komisia prijala rovnaký záver ako pri objednávkach.
- **Dátum zaplatenia faktúry** – Tento údaj je v čase zverejnenia neznámy a preto ho Komisia odporučila uvádzať iba ako odporúčaný doplnkový. Namiesto neho sa bude uvádzať dátum doručenia faktúry.
- **Spôsob úhrady faktúry** – P. Hladík povedal, že spôsob úhrady faktúry je v metaúdajoch nepodstatný. Táto položka bude uvedená iba ako odporúčaná doplnková.

P. Machel ďalej navrhol, aby sa pridala väzba na objednávku, buď číslom objednávky, alebo číslom zmluvy. P. Baďura pripomenul, že väčšina ekonomických systémov má iba jednu z týchto položiek, následne na čo prebehla diskusia, či sa tento údaj štruktúrovať ako jeden alebo ako dva. Komisia skonštatovala, že číslo objednávky, alebo zmluvy bude vo vizuálnej podobe postačujúce.

Komisia po krátkej prestávke prediskutovala aj problematiku povinne zverejňovaných zmlúv, kde je situácia obdobná, ale existujú určité rozdiely. Na zaručenie čitateľnosti

podľa výnosu bola Komisiou aj samotným MF SR akceptovaná forma poskytnutia povinných metaúdajov a proces povinnej vyžiadateľnosti čitateľnej verzie podľa postupov pri žiadosti o informáciu podľa zákona č. 211/2000 Z. z. (s uvedením kontaktných údajov o takejto žiadosti na mieste uverejnenia zmluvy). Zástupca ÚNSS k tomuto nemal výhrady. Pôvodný návrh MS SR obsahoval nasledovné položky - názov zmluvy, identifikácia účastníkov zmluvy, popis predmetu zmluvy, hodnota predmetu zmluvy, dátum uzavretia zmluvy prípadne dátum udelenia súhlasu s uzavretím zmluvy a dátum zverejnenia zmluvy. Komisia doplnila návrh o číslo zmluvy, účastníkov zmluvy a zástupcu účastníkov zmluvy.

- **Číslo zmluvy** – Komisia prijala rovnaký záver ako pri objednávkach.
- **Názov zmluvy** – Komisia skonštatovala, že ako atribút názvu môže byť použitý názov, uvedený na zmluve.
- **Popis predmetu zmluvy** – Komisia prijala rovnaký záver ako pri objednávkach.
- **Hodnota predmetu zmluvy** – Komisia prijala rovnaký záver ako pri objednávkach.
- **Dátum uzavretia zmluvy a dátum zverejnenia zmluvy** - Komisia sa zaoberala rôznymi dátumami, ktoré môžu pre zmluvu v rámci svojho životného cyklu existovať – sú to najmä dátum platnosti, dátum účinnosti, dátum ukončenia platnosti, dátum ukončenia účinnosti a dátum zverejnenia na internete. Dátum platnosti a dátum zverejnenia na internete boli určené ako povinné položky, ostatné sú odporúčané.
- **Identifikačné údaje účastníkov zmluvy** – Komisia diskutovala o identifikácii účastníkov zmluvy ako o druhom atribúte. P. Machel upozornil na možnosť porušenia zákona o ochrane osobných údajov. P. Bíro pripomenul, že nasledovná metodika bude mať iba odporúčací charakter, ostatné problémy by mala adresovať novela zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. Komisia sa zhodla, že diskutovaný atribút by mal obsahovať aj údaje o objednávateľovi. Tento metaúdaj sa bude uvádzať v rovnakej štruktúre, ako bola schválená pri objednávkach.
- **Identifikačné údaje zástupcu účastníka zmluvy** – Komisia navrhla uvádzanie aj osobitnej informácie o tom, kto zmluvu podpísal.

4. Ostatná diskusia k problematike zverejňovania objednávok, zmlúv a faktúr

MF SR prezentovalo predbežné výsledky ankety, na základe ktorých bola vypracovaná kategorizácia identifikovaných problémov. Anketou bolo zistené, že napr. viac ako 50% respondentov už v súčasnosti nezverejňuje podpis a značné množstvo v súčasnosti spĺňa zverejňovanie faktúr a objednávok iba v štruktúrovanej podobe.

P. Bíro v stručnosti informoval o kategóriách, pri ktorých predpokladá činnosť Komisie alebo jej pracovných skupín a ďalej uviedol, že bude potrebné riešiť technické aspekty konverzie - touto témou sa bude zaoberať PS3.

Právne a legislatívne otázky zverejňovania zmlúv, objednávok a faktúr budú riešené priamo spoločnou aktivitou gestorov – MS SR, MF SR a ÚV SR, kde bolo prisľúbené zvolanie ich spoločného stretnutia k tejto téme.

5. Diskusia k Metodickému pokynu k výnosu o IS VS

P. Bíro informoval o spôsobe zapracovania pripomienok PS5 k prílohe č. 5 metodického pokynu. Komisia záverečnú podobu bez pripomienok jednohlasne schválila.

Ďalšou diskutovanou témou boli najmä pripomienky ITAS a p. Szilvu, kde bolo uvedené, že pripomienky technického charakteru budú zapracované v zmysle záverov PS4, ostatné budú akceptované len ak budú mať relevantný vysvetľujúci charakter. Návrhy technického charakteru, ktoré PS4 doposiaľ neriešila, akceptované nebudú. Nakoľko podľa MF SR sa bude ďalšie stretnutie PS4 konať v dohľadnej dobe - najvyššie do mesiaca od stretnutia Komisie, je možné, že niektoré pripomienky bude ešte možné v závislosti od časového plánu vydania metodického pokynu prediskutovať na danom stretnutí.

Vzhľadom na nedostatok času bola ďalšia diskusia k návrhu metodického pokynu odsúhlasená v podobe elektronického hlasovania, pričom osobitné stretnutie Komisie k tejto téme sa očakáva iba v prípade zásadných rozporov.

6. Diskusia k Metodickému pokynu k výnosu o IS VS

P. Bíro informoval členov Komisie o pripravovanej aplikácii pre podporu štandardizácie a požiadal ich o zaslanie návrhov, čo by takáto aplikácia z ich pohľadu mala poskytovať.

Úlohy a závery:

1. Predseda PS3 zvolá stretnutie PS3 ku konverzii dokumentov.
T: 12. 5. 2011
2. Predseda PS4 zvolá stretnutie PS4 k návrhom zmien štandardov.
T: 12. 5. 2011
3. Predseda PS9 zvolá stretnutie PS9 k návrhu systému vydávania technických štandardov, ktoré potrebujú byť menené (najmä schémy formulárov, dátové prvky a podobne) a všeobecným metaúdajom pre súbory.
4. Zástupcovia MF SR, MS SR a ÚV SR sa stretnú a vypracujú spoločné usmernenie k zákonu č. 546/2010 Z. z.
5. Členovia Komisie aktualizujú, prípadne nominujú nových členov jednotlivých PS.
6. Anketa ohľadom zverejňovania bude prebiehať približne ďalšie 2 týždne. Členovia Komisie budú asistovať pri distribúcii tejto informácie.
7. Členovia Komisie zašlú návrhy k aplikácii pre správu štandardov, o ktorej boli informovaní na poslednom stretnutí.
T: 15.5.2011
8. MF SR zapracuje pripomienky p. Szilvu k metodickému pokynu a vyhodnotenie a návrh nového znenia zašle členom Komisie. K uvedenému návrhu bude vykonané dištančné hlasovanie.
T: 30.5.2011

9. SOIT zašle v zmysle svojej pripomienky k Metodickému pokynu návrhy na rozdelenie súčasných odporúčaných štandardov na odporúčané a pozorované.

T: 10.5.2011